

V é g z é s

Hiv. szám: III/3938-3/2021.

Alkotmánybíróság

Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró részére

Budapest

Donáti utca 35-45.
1015

Levelezési cím: 1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	III/3938 - 4 / 2021
Érkezett:	2022 JAN 12.
Példány:	1
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	Ju'

A [redacted] ellen közbeszerzési ügyben hozott végzés [hiv. szám: D.36/23/2021.] és határozat [hiv. szám: D.36/26/2021.], mint közigazgatási cselekmények jogszerűségének vizsgálata iránt indított perében a bíróság a fenti számú felhívásra az alábbiak szerint egészíti ki a 104.K.703.085/2021/13. szám alatti indítványát.

Az indítvány [15] - [19] bekezdéseiben kifejtettek szerint a bíróság álláspontja az, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, XV. cikk (1) bekezdésének, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme együttesen vizsgálendő.

Ahogy arra az indítvány [13] - [14] bekezdései utalnak, a bírósági kezdeményezés alapjául az szolgált, hogy az Alkotmánybíróság a 3111/2021. (IV. 14.) AB határozatában (a továbbiakban: ABH) – a korábban hatályos – a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: régi Kbt.) 144. § (4) bekezdése utolsó mondatának „a végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye” szövegrésze alaptörvény-ellenességét állapította meg, amely megegyezik – a jelenleg hatályos – a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 156. § (4) bekezdésének utolsó, „a végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye” fordulatával. Az ABH és az annak indokolásában levezetett alkotmányossági érvelés az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 39. § (1) és 63. § (1) - (2) bekezdései alapján mindenkire nézve kötelező (EBH2016.K.18.).

Az Alkotmánybíróság az ABH-ban megállapította, hogy a régi Kbt. 144. § (4) bekezdése szerinti ideiglenes intézkedés a jogorvoslathoz való jog szempontjából az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, amely sem önálló jogorvoslattal, sem az eljárást lezáró döntés elleni jogorvoslat keretében nem támadható, valamint az eljárást lezáró döntés sem rendelkezik róla. Ezáltal a jogalkotó kifejezetten kizárta az ideiglenes intézkedés elleni jogorvoslat lehetőségét. A jogorvoslat teljes kizárása az ABH megállapítása szerint a jogorvoslathoz való jog szükségtelen korlátozását jelenti (az indítvány [15] - [16] bekezdéseiben részletezetten).

Az indítvány [17] - [19] bekezdéseiben került kifejtésre, hogy a bíróság véleménye szerint a jogszabályi környezet megváltozása ellenére az ABH-ban vizsgált körülmények nem változtak, a jelenleg hatályos Kbt. 156. § (4) bekezdésének utolsó mondata ugyanúgy és ugyanazon indokok alapján – amelyet az Alkotmánybíróság az ABH-ban részletesen levezett, és amelyet a bíróság az indítvány releváns elemeiben bemutatott – ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével,

mint a régi Kbt. 144. § (4) bekezdése. Az Alkotmánybíróság által az ABH-ban a régi Kbt. 144. § (4) bekezdése alapján tett megállapítás, miszerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által biztosított hatékony jogorvoslathoz való jog a végzés elleni önálló jogorvoslati joggal lenne biztosított, a bíróság álláspontja szerint a Kbt. 156. § (4) bekezdése tekintetében is alkalmazandó.

A bíróság álláspontja szerint az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének vizsgálata a XXVIII. cikk (1) bekezdéssel összefüggésben azért szükséges, mivel a Kbt. 156. § (4) bekezdése kizárólag a jogorvoslati eljárás egyik ügyfele, az ajánlatkérő egyoldalú kérelmére teszi lehetővé a szerződéskötés engedélyezését. Ezzel a jogorvoslati eljárásban részt vevő egyik fél – az ajánlatkérő – olyan többletjogosultságot élvez a szerződés – ajánlatkérő által nyertesnek nyilvánított ajánlattevővel történő – megkötésében ellenérdekű ajánlattevővel szemben, amely által még az esetleges jogsértések érdemi kivizsgálása előtt lehetősége nyílik egyoldalú kérelmével a szerződés sorsának végleges eldöntésére. Az ellenérdekű ajánlattevő ezáltal az ideiglenes intézkedésről történő döntés folyamatából ki van zárva, és – a jogorvoslat kizártságára tekintettel – sem a döntés meghozatalát megelőzően, sem azt követően nincs lehetősége az őt közvetlenül érintő ideiglenes intézkedés befolyásolására saját ténybeli és jogi érvei előterjesztése által. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése általános jogegyenlőség biztosítását írja elő, amelynek a Közbeszerzési Döntőbizottság jogorvoslati eljárásában is érvényesülnie kell. Ezért a Kbt. 156. § (4) bekezdésének utolsó mondata – a Kbt. 156. § (4) bekezdése által előírt eljárásrendre tekintettel – a jogegyenlőséget, az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését is sérti, figyelemmel arra, hogy a szabályozást együttesen tekintve az eljárásban részt vevő egyik fél többletjogosultságokkal bír, míg az ellenérdekű fél teljes egészében kizárt az ideiglenes intézkedésről szóló döntés érdemi befolyásolásából és jogszerűségének vitatásából.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság klauzulája az alapjogok értelmezéséhez, így a XXVIII. cikk (7) bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való jog értelmezéséhez releváns, és vizsgálendő, tekintettel arra, hogy a bíróság egyetért a Nagykommentár Magyarország Alaptörvényéhez (szerkesztette: Árva Zsuzsanna) által kifejtettekkel, miszerint „A jogállamiság fogalmától elválaszthatatlanok az eljárási garanciák, hiszen azok eleve a jogállamiság, illetve a jogbiztonság elvéből fakadnak. (Balogh Zsolt - Holló András - Kukorelli István - Sári János: Az Alkotmány magyarázata. KJK-Kerszöv, Budapest, 2003, 48-49. o.) A garanciák nem csupán az olyan Alaptörvényben megfogalmazott garanciákat jelentik, mint a bírósághoz fordulás joga vagy a büntetőeljárási garanciák, hanem valamennyi, a jogállamisághoz fűződő követelmény betartását attól függetlenül, hogy az adott szabály az Alaptörvényben vagy annál alacsonyabb szintű normában szerepel. Az eljárási garanciákkal kapcsolatos alapvető követelményeket az Alkotmánybíróság az ún. első elévülési döntésében [11/1992. (III. 5.) AB határozat] fogalmazta meg. Ebben kimondta, hogy az eljárási garanciák alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás.” Erre figyelemmel a bíróság álláspontja szerint a Kbt. 156. § (4) bekezdésének utolsó mondata alaptörvény-ellenességének vizsgálatakor nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a jogállamiság klauzulájának központi, lényegi elemét képezi a bírósághoz fordulás joga.

Budapest, 2022. január 5.

dr. Antal Regina s. k.
a tanács elnöke

dr. Pártay-Czap Sarolta s. k.
előadó bíró

dr. Bendli Attila József s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

